Omnibus I –lainsäädäntöehdotukset; Kestävyysraportointidirektiivin ja yritysvastuudirektiivin muutokset

Ympäristövaliokunta 6.5.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Omnibus I –ehdotukset

- Omnibus I sisältää kolme erillistä sääntelyn yksinkertaistamiseen tähtäävää lainsäädäntöehdotusta:
  - (1) Stop-the-Clock -ehdotus eli kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja yritysvastuudirektiivin (CS3D) täytäntöönpanolykkäykset;
  - (2) kestävyysraportointidirektiivin ja yritysvastuudirektiivin sisältömuutokset;
  - (3) hiilirajamekanismiasetuksen (CBAM) sisältömuutokset
- VN toimittanut eduskunnalle ”stop-the-clock” -ehdotuksesta E-kirjeen (E 22/2025 vp) 11.4. ja U-kirjeen (U 10/2025 vp) 16.4. – Stop-the-clock -direktiivi on hyväksytty 14.4.2025.
- U-kirje sisältömuutoksista 24.4. (U 13/2025 vp)
- Tausta EU-valtiopäämiesten Budapestin julistuksessa (11/2024), jossa pyydettiin komissiota tuomaan esityksiä sääntelyn keventämisestä. Työohjelmassaan 2025 komissio tähtää hallinnollista taakan keventämiseen yleisesti 25 prosentilla ja pienten ja keskisuurten yritysten osalta 35 prosentilla – Käsittely neuvostossa ”EUCO-putkessa”
- Sisältömuutosten osalta tavoitteena on neuvoston yleisnäkemys kesäkuuhun mennessä, trilogit kuitenkin mahdollisesti vasta loppuvuodesta 2025 Euroopan parlamentin kannanmuodostuksen valmistuessa
- Neuvostossa CBAM-ehdotus etenee nopeammin – Coreperissa 14.5.2025.

Kestävyysraportointidirektiivin muutokset

- Soveltamisalan kaventaminen:
  - raportointi koskemaan vain yrityksiä, joilla on yli 1000 työntekijää + 50 MEUR liikevaihto tai 25 MEUR tase
  - Listatut pk-yritykset poissuljetaan soveltamisalasta
  - EU:n ulkopuoliset yritykset: EU-liikevaihto korotetaan 450 MEUR, EU-sivuliikkeiden osalta 50 MEUR
  - EU-tasolla soveltamisalasta pois 80 %, Suomessa soveltamisalaan kuuluisi jatkossa noin 130 yritystä (10 % alkuperäisen velvoitteen kattamista yrityksistä)
- Komissio ehdottaa luopumista toimialakohtaisista raportoinnin erityssäännöksistä, lisäksi komissio on ehdottamassa helpotuksia eurooppalaisiin vastuullisuusraportointistandardeihin (ESRS).
- Raportoiva suuryritys ei saa kysyä alle 1000 työntekijän yrityksiltä tietoja vapaaehtoisten pk-yrityksille luotujen vastuullisuusraportointistandardien (VSME) ulkopuolelta.

Yritysvastuudirektiivin muutokset

- Yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen:
  - olennaisin keino haitallisten vaikutusten tunnistamisvelvolvollisuuden rajaaminen vain yrityksen suoriin liikekumppaneihin. Tässä kuitenkin poikkeuksia eli mm. jos on uskottavaa tietoa ketjussa pidemmällä olevista haitallisista vaikutuksista
  - omien huolellisuustoimenpiteiden tehokkuuden arviointifrekvenssin harventaminen 1 vuodesta 5 vuoteen
  - sidosryhmäkonsultaation tilanteiden ja kuultavien ryhmien rajaaminen huolellisuusprosessin vaiheissa
- Valumaefektin vähentäminen pk-yritysten osalta: ns. ”pk-kilpi”, suurien direktiivin soveltamisalaan kuuluvien yritysten tietopyyntöjen rajaaminen pääsääntöisesti VSME-standardin mukaisiin tietoihin
- EU:n laajuinen nimenomainen vahingonkorvausvastuun sääntely poistetaan ja säännös mm. järjestön tai ammattiliiton valtuuttamisesta nostamaan vahingonkorvauskanne poistetaan
- Virtaviivaistaminen kestävyysraportoinnin kanssa: Ilmastosuunnitelma tulee laatia linjassa kestävyysraportointidirektiivin kanssa

VN kanta (kestävyysraportointi ja yritysvastuu)

- VN kannattaa ehdotettuja muutoksia osana yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen tähtääviä lainsäädäntöpaketteja
- Kestävyysraportointidirektiivi:
  - VN kannattaa soveltamisalan supistamista ja kestävyysraportointistandardien yksinkertaistamista ja selventämistä
  - Ehdotetuilla muutoksilla ei tulisi merkittävästi vaikeuttaa finanssialan mahdollisuutta täyttää sujuvasti sitä sitovia EU-lainsäädännöstä tulevia velvoitteita
- Yritysvastuudirektiivi:
  - VN suhtautuu myönteisesti yritysvastuudirektiivin yksinkertaistamiseen hallinnollisen taakan vähentämiseksi, kuitenkin direktiivin ensisijaiset tavoitteet huomioiden
  - Neuvotteluissa on tarve vähentää eräisiin ehdotuksiin liittyvää tulkinnanvaraa, huomioiden riskiperusteinen lähestymistapa
  - Olisi tärkeää välttää muutoksia, jotka välillisesti johtaisivat raskaampiin ja monimutkaisempiin sääntöihin direktiivin piiriin kuuluville yrityksille ja niiden liikekumppaneille, etenkin pk-yrityksille

Kiitos!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet